

Tutkinnon perusteet

Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Talonrakennusalan erikoisammattitutkinnon suorittanut on erittäin kokenut talonrakennusalan ammattilainen (esim. kirvesmiehet, muurarit, laattamiehet, sementtimiehet, elementtiasentajat, torninosturinkuljettajat, telineasentajat, monipuoliset rakennusmiehet, kosteus- ja homevaurioiden korjaajat). Tutkinnon suorittaja on suuntautunut työryhmän- ja ammatinohjaukseen tai hänen työtehtävät ovat spesialisoituneet oman ammatin syvälliseen hallintaan tai työtehtävät edellyttävät vahvaa laaja-alaista ja monitaitoista talonrakentamisen osaamista tai hän on erikoistunut kosteus- ja homevauriokorjauksiin.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Erikoisammattitutkinnon suorittanut tekee muuttuvissa toimintaympäristöissä uudis- tai korjausrakennustyömaalla töitä, jotka vaativat erityistä ammatti-, suunnittelu- ja soveltamistaitoa ja joihin liittyy suuri vastuu.

Perusteen nimi	Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-2806-2017
Koulutuskoodit	Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto (458205)
Voimaantulo	01.01.2018

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	2
2.1. Talonrakennusalan ammattityöt, 60 osp (300158).	2
2.2. Rakentamisen turvallisuuden ja talouden hallinta, 60 osp (300159).	2
2.3. Työryhmän- ja ammatinohjaus, 60 osp (300160).	4
2.4. Oman ammatin syvälinen hallinta, 60 osp (300161).	5
2.5. Kosteus- ja homevaurioiden korjaaminen, 60 osp (300162).	6
2.6. Rakentamisen laaja-alainen hallinta, 60 osp (300163).	7

1. Tutkinnon muodostuminen

Talonrakennusalan erikoisammattitutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto muodostuu pakollisista tutkinnon osista (120 osaamispistettä) ja valinnaisesta tutkinnon osasta (60 osaamispistettä).

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 120 OSP
Talonrakennusalan ammattityöt, 60 osp, P
Rakentamisen turvallisuuden ja talouden hallinta, 60 osp, P
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 60 OSP
Työryhmän- ja ammatinohjaus, 60 osp
Oman ammatin syväallinen hallinta, 60 osp
Kosteus- ja homevaurioiden korjaaminen, 60 osp
Rakentamisen laaja-alainen hallinta, 60 osp

2. Tutkinnon osat

2.1. Talonrakennusalan ammattityöt, 60 osp (300158)

Arviointi

Opiskelija osaa tehdä talonrakennusalan töitä talonrakennusalan ammattitutkinnon ammattitaitovaatimusten tasolla. Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin perusteet ja ammattitaidon osoittamistavat ovat määritetty talonrakennusalan ammattitutkinnon perusteissa. Ammattitaito osoitetaan suorittamalla talonrakennusalan ammattitutkinto tai osoittamalla luotettavilla asiakirjoilla vastaava talonrakennusalan ammattitöiden osaaminen.

2.2. Rakentamisen turvallisuuden ja talouden hallinta, 60 osp (300159)

Arviointi

Opiskelija osaa työssään ottaa huomioon valtioneuvoston säätämän rakennustöiden turvallisuusasetuksen.

Turvallinen toiminta	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tekee työnsä työsuojelumääräysten ja ohjeiden mukaisesti• työskentelee turvallisesti ja ergonomisesti• käyttäen asianmukaisia suojaimia• painottaa kaikessa toiminnassaan työturvallisuuden merkitystä ja työsuojeluohjeiden noudattamista.

Riskien hallinta	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa kattavasti ja yksilöiden työhön, työympäristöön ja työoloihin liittyvät vaaratekijät• tekee työhönsä liittyvää jatkuvaa riskien arviointia• tekee toimenpiteet havaitsemiensa riskien poistamiseksi, pienentämiseksi tai ilmoittamiseksi työnjohdolle.

Opiskelija osaa toimia oman organisaation tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden mukaan.

Taloudellinen ja tuloksellinen toiminta	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kytkee yrityksen tavoitteet luontevalla tavalla oman toimintansa kehittämiseen • noudattaa tehtyjä sopimuksia ja ammattiinsa kuuluvaa etiikkaa • vaikuttaa omalla toiminnallaan myönteisesti yrityksen kannattavuuteen • toimii asiakaslähtöisesti ja yhteistyökykyisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa • ilmaisee selkeitä näkökantoja työmaansa käyttökielellä • hyödyntää työmaallaan käytettäviä aikatauluja sujuvasti ja raportoi häiriötilanteista • hallitsee työtehtävänsä siten, että pystyy kokonaislaadukkaaseen lopputulokseen.

Energiatehokas rakentaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi työhönsä sopivalla tavalla kestävän kehityksen, esim. rakentamisen moniulotteiset ympäristövaikutukset, rakentamisen ja rakennusosien elinkaaren ja luonnonvarojen säästeliään käytön • ottaa luontevasti huomioon omassa työssään energiatehokkaan rakentamisen • lajittelee ja kierrättää syntyneitä jätteitä työmaaohjeiden mukaisesti • toimii materiaalien käytössä taloudellisesti ja kannustaa muitakin toimimaan näin.

Työmarkkinoiden tunteminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii työlainsäädännön ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä todellisessa työympäristössä opiskelijalle tavanomaisten työtehtävien ja toiminnan yhteydessä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Työryhmän- ja ammatinohjaus, 60 osp (300160)

Arviointi

Opiskelija osaa toimia työryhmän- ja ammatinohjaajana.

Työryhmän ja ammatinohjaus	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimii työryhmän- ja ammatinohjaajana muuttuvissa työ ja oppimisympäristöissä• perehdyttää ohjeiden mukaisesti uuden työntekijän tai työssäoppijan• suunnittelee, organisoii ja ohjaa tuloksellisesti oman työryhmänsä toimintaa asetettujen tavoitteiden toteutumiseksi• toimii neuvottelutilanteissa tuloksellisesti ja yhteistyöhakuisesti• organisoii ja suunnittelee yhteistyössä työnjohdon kanssa työryhmänsä työt työmaa-aikataulujen mukaisesti• määrittelee yhteistyössä työnjohdon kanssa kulloinkin tarvittavat henkilö- ja materiaaliresurssit työn tehokkaan etenemisen takaamiseksi• valitsee toimivat, tehokkaat ja taloudelliset ratkaisumallit myös mahdollisissa muutostilanteissa.

Työsuoritusten arviointi ja kehittäminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi työssäoppijan tai tutkinnon suorittajan osaamista suhteessa tutkintojärjestelmässä asetettuihin tavoitteisiin• omaa kehittävää otetta ja näkemystä siitä, miten työryhmän pitäisi kehittyä• antaa ja ottaa vastaan palautetta rakentavasti• edistää omalla toiminnallaan työryhmänsä hyvinvointia ja yhteishenkeä sekä tuloksellista toimintaa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä todellisessa työympäristössä työryhmän- ja ammatinohjaustöiden yhteydessä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Oman ammatin syvälinen hallinta, 60 osp (300161)

Arviointi

Opiskelija osaa ammatinsa erikoistuneet käytännön taidot ja tiedot.

Rakennustöiden menekkien hallinta	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• käyttää oman ammatinsa erikoistuneita tietoja ja käytännön taitoja ratkaistessaan luovasti ja ennakoivasti ongelmia• hallitsee perustiedot omaan ammattityöhönsä liittyvästä suunnittelusta, mitoituksesta ja toteutuksesta• laatii oman työnsä kannalta oleelliset työmenekki- ja materiaalilaskelmat.

Työtapojen ja menetelmien hallinta	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi itsenäisesti suunnitelmia ja niiden järkevyyttä ja tarvittaessa antaa korjaavaa palautetta• kehittää tarvittaessa työmenetelmiä työn laadun, tuottavuuden ja taloudellisuuden parantamiseksi• ottaa luontevasti huomioon työkohteessa rinnakkain tehtävät työvaiheet suhteessa omaan toimintaansa• informoi yhteistyökykyisesti työkohteen organisaation ja sidosryhmät• toimii aktiivisesti ammattitaitonsa ylläpitämiseksi.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä todellisessa työympäristössä tekemällä oman ammatin erikoistunutta ammattityötä.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Kosteus- ja homevaurioiden korjaaminen, 60 osp (300162)

Arviointi

Opiskelija osaa eristää ja alipaineistaa vaurioituneen sekä työn alla olevan alueen muusta sisätilasta tai rakennuksesta.

Kohteen eristäminen ja alipaineistaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• huolehtii, että vauriokohteen purkutyössä syntyvä homeinen tai muuten vaarallinen pöly ei pääse leviämään työskentelyalueen ulkopuolelle• rakentaa vanhaan rakenteeseen ilmanpitävän suojaseinän, jossa on ilmatiiviit liitokset• alipaineistaa työskentelytilan siten, että poistettava likainen ilma ei pääse takaisin rakennukseen tai aiheuta haittaa muulle ympäristölle• järjestää eristettyyn tilaan riittävän ja puhtaan korvausilman siten, että tila pysyy kuitenkin alipaineisena.

Epäpuhtauksilta suojautuminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tunnistaa tavanomaisten epäpuhtauksien ominaisuudet ja terveysvaikutukset• suojaa itsensä ja työoverinsa rakennuksen homevaurioista tai muista ongelmista syntyviltä epäpuhtauksilta• suojaa oikein hengitystiet, silmät ja ihon.

Ongelmajätteistä huolehtiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• toimittaa purkutyössä syntyvät erilaiset ongelmalliset jätteet oikeaoppiseen jätteiden käsittelyyn niin pakattuna, ettei niistä synny haittoja ympäristöön.

Opiskelija osaa toteuttaa kosteus- ja homevauriokorjauksen.

Korjaustyön suorittaminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• purkaa vaurioituneet rakenteet parhaiten sopivilla menetelmillä• puhdistaa jäljelle jäävät rakenteet suunnitelmien mukaisesti• rakentaa uudet rakenteet suunnitelmien mukaisesti• tekee erikoistyo-suoritukset, kuten rakenteiden tiivistykset ja desinfioinnit suunnitelmien mukaisesti• huolehtii korjatun alueen loppusiivouksesta ja nk. homesiivouksesta suunnitelmien mukaisesti.

Työryhmän vastuuhenkilönä toimiminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii hyvän rakentamistavan mukaisesti ja ohjaa myös muita suunnitelmien oikeaoppisessa toteuttamisessa • toimii pienen työryhmän vastuuhenkilönä ja sovittaa yhteen ryhmän eri työvaiheet • sovittaa pienillä työmailla, kuten omakotitalojen tai huoneistojen korjaukset, eri urakoitsijoiden työt toisiinsa oikeassa järjestyksessä.

Korjaussuunnitelmien tulkitseminen	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii tarkasti korjaussuunnitelmien sisällön ja tavoitteiden mukaisesti • ilmoittaa yllättävissä purkutyötilanteissa suunnittelijalle havainnoistaan • huomioi työssään kosteus- ja homevaurioiden tutkimiseen ja korjaussuunnitelmiin liittyvät rakennusfysikaaliset ilmiöt.

Rakenteiden kosteuden ja/tai vaurioituneiden	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • mittaa tai mittauttaa rakenteiden kosteuden ja arvioi, onko rakenne riittävän kuiva työn jatkamiseksi • arvioi helpoissa ongelmatapauksissa, onko purkutöiden laajuus riittävä • pyytää paikalle korjaussuunnittelijan tilanteissa, joiden arviointia ei pysty tekemään työmaamenetelmin.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä todellisessa työympäristössä tekemällä kosteus- ja homevauriokorjausta.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Rakentamisen laaja-alainen hallinta, 60 osp (300163)

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija suorittaa talonrakennusalan ammattitutkinnon lisäksi tutkinnon osan tai tutkinnon osia joko talonrakennusalan ammattitutkinnosta tai talonrakennusalaan liittyvistä alla luetelluista ammatti tai erikoisammattitutkinnoista. Tutkinnon osan tai osien laajuus yhteensä tulee olla vähintään 60 osaamis pistettä:

- Ilmastointiasentajan ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
- Kiinteistöhoitajan ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
- Kivimiehen ammattitutkinnosta
- Lattianpäällystäjän ammattitutkinnosta
- Lattiamestarin erikoisammattitutkinnosta
- Maalarin ammattitutkinnosta
- Maalarimestarin erikoisammattitutkinnosta

- Maarakennusalan ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
- Putkiasentajan ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
- Puuseppäalan ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
- Rakennuspeltisepän ammattitutkinnosta
- Rakennuspeltisepämestarin erikoisammattitutkinnosta
- Rakennustuotealan ammattitutkinnosta
- Teknisen eristäjän ammattitutkinnosta.

Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin perusteet ja ammattitaidon osoittamistavat ovat määritetty kunkin ammatti- tai erikoisammattitutkinnon perusteissa.